

Skrót założeń strategii rozwoju usług w zakresie rozwoju usług kulturalnych w dzielnicy Praga Południe

*sporządzony w ramach projektu „Od diagnozy do strategii – model planowania
rozwoju usług publicznych” dofinansowanego ze środków Unii
Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna”*

Grudzień 2013

1. Czym jest strategia rozwoju?

Strategia rozwoju to:

- ➔ dokument określający długofalowy plan, kierunek działań służących do osiągnięcia założonych celów przez co możliwa będzie zmiana z sytuacji obecnej na pożądaną,
- ➔ dokument określający sposób wykorzystania otoczenia do osiągania celów,
- ➔ zbiór decyzji (merytorycznych, organizacyjnych i finansowych) podjętych przez władze dzielnicy w celu stymulowania rozwoju w wybranym obszarze,
- ➔ sposób na wyróżnienie własnych działań i określenie specyfiki dzielnicy na tle otoczenia.

Punktem wyjścia do prac nad strategią jest przeprowadzenie **diagnozy** tematu, dla którego ma być tworzona strategia. Na tej podstawie można wskazać elementy **pozytywne**, które **należy rozwijać** przy pomocy strategii jak i te **negatywne**, którym warto **przeciwdziałać**.

W niniejszym dokumencie przedstawiono główne wyniki prac nad zbadaniem stanu obecnego dzielnicy Praga Południe w zakresie rozwoju usług kulturalnych.

2. Dlaczego kultura?

Rozwój kultury w dzielnicy jest niezwykle ważny z punktu widzenia budowania tożsamości oraz świadomości jej mieszkańców.

Dzielnica Praga Południe posiada **bardzo duży potencjał** w zakresie kultury. Na terenie dzielnicy znajduje się wiele placówek, które mają bogatą oraz zróżnicowaną ofertę dla mieszkańców. Potencjał ten nie jest w pełni wykorzystywany. Powodem niewykorzystania potencjału dzielnicy jest przede wszystkim brak odpowiedniej promocji i informacji o kulturze.

W dzielnicy aktywne są **organizacje pozarządowe** działające w zakresie usług kulturalnych oraz **niezrzeszeni mieszkańcy** podejmujący taką działalność. Placówki kulturalne podejmują współpracę ze środowiskiem lokalnym i artystami oraz między sobą.

Charakterystyczny dla dzielnicy jest **brak własnych lokalów niektórych placówek**, zwłaszcza bibliotek. Przejawia się to niemożliwością organizacji imprez i ograniczeniem funkcjonalności. W wynajmowanych lokalach niezasadne jest inwestowanie (trudno je remontować), przez co spada ich jakość.

Zarówno brak własnej bazy lokalowej niektórych placówek oraz niewystarczająco wykorzystany potencjał to pochodną niewystarczających środków finansowych. Tak więc, tworzona strategia powinna pomóc w pozyskaniu odpowiednich środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, które przyczynią się chociaż w części do rozwiązania wskazanych problemów.

3. Plusy i minusy w obszarze kultury

Plusy

✓ **Udział mieszkańców w usługach kulturalnych - konsultacje oferty z mieszkańcami**

Mieszkańcy mają możliwość czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym w dzielnicy oraz decydowanie o jego formie. Urząd Dzielnicy daje możliwość skonsultowania oferty kulturalnej z mieszkańcami. W wyniku wprowadzenia budżetu partycypacyjnego mieszkańcy mogą sami wskazać na co mają być przeznaczone środki finansowe w zakresie usług kulturalnych w dzielnicy.

✓ **Wypracowane dobre praktyki działalności kulturalnej (wypracowana współpraca z lokalnymi artystami oraz wypracowana współpraca z innymi instytucjami np. ambasady)**

Dzielnica przez wiele lat wypracowała sobie system współpracy ze środowiskiem lokalnym i artystycznym. W wyniku wypracowanego systemu w dzielnicy oferta programowa jest różnorodna i skierowana do różnych grup odbiorców.

✓ **Dobra współpraca na poziomie jednostek ze sobą oraz mieszkańcami i starania o dostosowanie oferty do potrzeb**

Niewątpliwym atutem w dzielnicy jest dobra współpraca na poziomie jednostek odpowiedzialnych za ofertę usług kulturalnych. Jednostki bardzo często współpracują ze sobą w zakresie organizacji imprez kulturalnych oraz formułowania zakresu oferty kulturalnej. Jednocześnie dzielnica konsultuje ofertę z mieszkańcami w celu zdiagnozowania ich oczekiwań.

✓ **Ukształtowanie terenu dzielnicy dużo zieleni, okrągła, nie rozciągnięta**

Układ funkcjonalno-przestrzenny w dzielnicy sprzyja rozwojowi usług kulturalnych w dzielnicy. W dzielnicy zlokalizowanych jest dużo parków co sprzyja organizacji imprez i wydarzeń plenerowych. Jednocześnie kształt dzielnicy pozwala na centralizację poszczególnych imprez i wydarzeń, przez co możliwe jest dotarcie jak największej grupy odbiorców oferty kulturalnej.

Minusy

✓ **Słaba promocja usług oraz imprez kulturowych**

Mimo rozbudowanej oferty kulturalnej w dzielnicy niewątpliwą bolączką jest słaba promocja usług kulturalnych w dzielnicy. W dzisiejszych czasach, kiedy odbiorca ma szerokie możliwości korzystania z oferty kulturalnej przedstawianej przez dostawców prywatnych oraz inne dzielnice bardzo ważna jest odpowiednia promocja. Niemożliwe jest jednak prowadzenie odpowiedniej promocji przy niedostatku środków finansowych oraz brak odpowiednich zasobów kadrowych.

✓ **Utrudnione dotarcie do grup wykluczonych społecznie**

Grupy wykluczone społecznie stanowią specyficzną część społeczeństwa dzielnicy. Są to osoby, które wykluczone są społecznie np. ze względu na stan zdrowia czy będące w trudnej sytuacji/położeniu na rynku pracy lub osoby będące na granicy prawa. Oferta programowa oraz sposób jej dystrybucji wśród ww. grupy wymaga bardzo specyficznego podejścia.

✓ **Niewykorzystanie dostępnej infrastruktury (np. niewykorzystanie parków do gier miejskich)**

Dzisiaj coraz popularniejsze jest organizowanie wydarzeń kulturalnych w plenerze oraz wykorzystywanie istniejącej infrastruktury do organizacji wydarzeń kulturalnych, takich jak np. gry miejskie. Wydarzenia tego typu sprzyjają integracji społecznej.

✓ **Nierównomierność w lokalizacji placówek kulturalnych**

Pomimo, iż baza placówek w dzielnicy jest wystarczająca a sama sieć infrastruktury kulturalnej jest rozbudowana. Zauważalna jest nierównomierność w lokalizacji placówek kulturalnych. Równomierne rozłożenie placówek kulturalnych w dzielnicy skutkowałoby możliwością dotarcia do szerszego grona odbiorców, w tym również do grup wykluczonych społecznie.

4. Co warto zrobić, aby zmienić sytuację?

Praga Południe to dzielnica, która odznacza się wysokiej jakości, jednakże nie w pełni wykorzystanym, potencjałem kulturalnym.

Aby poprawić sytuację w dzielnicy należy przede wszystkim stworzyć warunki do wykorzystania potencjału dzielnicy. W celu wykorzystania tych działań należy wykorzystać przede wszystkim odpowiednio wypromować na poziomie dzielnicowym oraz ponaddzielnicowym ofertę lokalnych instytucji kultury.

Na odpowiednie wykorzystanie potencjału ma również wpływ poziom finansowania kultury. Tworzona strategia powinna być dokumentem, które pomoże przede wszystkim pozyskać środki finansowe z zewnętrznych źródeł. Środki te z kolei powinny wpłynąć na jakość wykorzystania potencjału, który drzemie w dzielnicy.

Rozwój kultury w dzielnicy zależy również od działań kulturalnych w otoczeniu. Brak odpowiedniego zgrania kalendarza imprez w innych dzielnicach Warszawy oraz miejscowościach ościennych powoduje, iż zainteresowanie ofertą w dzielnicy słabnie.

Tak więc, aby tworzona strategia była skuteczna należy przede wszystkim osiągnąć porozumienie pomiędzy władzami poszczególnych jednostek. Porozumienie to jest istotne z punktu widzenia odpowiedniej synchronizacji imprez w metropolii.